

Pedagogams, dirbantiems su autizmo spektro sutrikimų turinčiais vaikais, svarbu žinoti:

- *Užuot aiškinus, verčiau parodyti vaikui, kaip tai padaryti. Būkite pasirengę rodyti daug kartų. Nuolatinis kartojimas padeda vaikui autistui ugdytis / mokytis.*
- *Sumažinti įtampą vaikui padeda vaizdinis tvarkaraštis (dienotvarkė iš nuotraukų arba piešinėlių). Toks tvarkaraštis leidžia vaikui pasitikrinti ir žinoti, kad įvykiai klostysis įprastai, ir jis toje kasdienybėje jausis saugus.*
- *Ką nors aiškinant būtina naudoti daug vaizdinių priemonių, remtis rega.*
- *Skatinti vaiką tinkamai bendrauti.*
- *Išsiaiškinti, kas vaiką išmuša iš pusiausvyros.*
- *Leisti vaikui patirti sėkmę, tada jam kils noras veikti, mėginti, net stengtis. Tokie*

vaikai baiminasi nesėkmės, kritikos, todėl jie vengia atlikti kai kurias veiklas dėl supratimo stokos arba nesėkmės baimės.

- *Iš anksto pranešti, kas bus toliau, nes autistiškam vaikui tai labai svarbu. Žinodamas, kas įvyks, jis gali laisvai sutelkti dėmesį į turimą užduotį ar veiklą, jam nereikia nerimauti, kas ir kada bus paskui.*
- *Ugdyti vaiko savivertę. Remdamasis ja, jis išdrįs bendrauti ir atrems galbūt kartais atšiaurų kitų elgesį.*
- *Kurti tokias aplinkybes, kuriomis vaikui pavyktų bendrauti – ne retkarčiais, ne pasitaikius progai, bet nuolat.*
- *Suteikti įvairių galimybių lavinti socialinius įgūdžius.*
- *Vaikui būtina konkrečiai paaiškinti ir pateikti pavyzdžių, kaip paprašyti pagalbos ar pasisakyti, kad ko nors nesupranta.*

- *Reikia girti ir skatinti vaiką už gerus poelgius, nors ir mažiausią pažangą.*

- *Atsipalaiduoti jiems puikiai padeda įvairūs žaidimai su vandeniu, pilstymas iš vieno indo į kitą, smėlio laikrodžių stebėjimas arba žaidimas su žaislais, kurių konstrukcija tokia, kad kas nors po truputį keičiasi.*

- *Labai svarbu ugdant vaiką autistą yra tai, kad jis visada turi matyti ir suvokti:*

- *ką jam reikės daryti;*
- *kurioje vietoje jam reikės ką nors veikti, žaisti ir pan.;*
- *kokias užduotis jis turės atlikti;*
- *kiek laiko bus skiriama kiekvienai užduočiai atlikti;*
- *kas bus daroma, atlikus darbą.*

Autizmas yra sudėtingas, įvairiapusis raidos sutrikimas, pasireiškiantis bendravimo, vaizduotės, interesų, elgesio ir emocijų savitumu. Šis sutrikimas veikia visą vaiko veiklą – verbalinę ir neverbalinę komunikaciją, socialinę sąveiką ir išryškėja ankstyvoje vaikystėje.

Dažniausi autizmo požymiai yra šie:

- *bendravimo sunkumai;*
- *sutrikę socialiniai kontaktai;*
- *pasikartojantis stereotipinis elgesys;*
- *priešinimasis aplinkos ir dienotvarkės pokyčiams;*
- *neįprastos reakcijos į sensorinius (jutiminius) dirgiklius*

Literatūra apie autistiškus vaikus:

◇ R. Ivoškuvienė, J. Balčiūnaitė (2002). Autistiškų vaikų ugdymas. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla.

◆ R. Ivoškuvienė (2003). Autistiški vaikai. Specialiojo ugdymo pagrindai. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla.

◇ R. Ivoškuvienė, D. Dubinienė (2005). Autistiškų vaikų ugdymo teorija ir praktika. Specialiųjų poreikių vaikų pažinimas ir ugdymas. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla.

Informaciją surinko ir lankstinuką parengė:

Šilalės švietimo pagalbos tarnybos logopedė

Kristina Šimkuvienė

AUTISTAS VAIKAS MOKYKLOJE.....

